

HAC DÖNÜŞÜ

Dr. Lütfi DOĞAN
Diyanet İşleri Başkanı

Allaha hamd olsunki birbirinden güzel, kutsal günlerimizi yaşıadık. O huzurlu ramazan günleri, tatlı bayramı ile son buldu. Şöyle böyle derken Kurban bayramını da kutladık. Bu günlerde Hacılarımızda yavaş yavaş sağlık ve afiyet içinde memleketimize dönüyorlar, Cenâb-ı Hak hepimizin bu mübarek ibadetini kabul eylesin, bu güzel kulluk görevinden sonra, hacı kardeşlerime "Hoş geldiniz" der, iyilik ve başarılar dilerim.

Bilgisi sınırsız, hikmeti geniş Rabbimizin Beytini ziyaret ederek, içten gelen en samimi duygularla Onun adını yücelttik; İslâm âleminin doğu ve batısından, yalnız Allah'ın rızası için, buyruğunu tutmaya gelen yüzbinlerce müslüman arasında, Kabe'de yankılanan "Amin" seslerimiz; Arafat'taki "Lebbeyk, Lebbeyk" yakarılarımız bizi yeni bir yaşayışa yükseltti. Her türlü kötülükten uzak dilimiz ve davranışlarımız, düşmanlıktan yıkanmış kalplerimizle gerçek kardeşliği ve insanlık sevgisini yaşadık. Hacı-mız mübarek olsun, bu ibadetin verdiği manevi parlaklık ve aklık içinde salih amellerle yaşayalım.

Bu yıl. Suudî Arabistan Maliki Majeste Faysal'ın, bütün İslam memleketlerinin, Dinî teşkilât, Din başkanları arasında, bizleri de davet etmesi üzerine, ikinci defa hac farizasını ifa etmek imkanını buldum. Bu münasebetle dünyanın her yerinden gelen müslüman hacıları arasında memleketimiz hacılarını da Ciddede, Mekke'de, Ara-fatta, Mina ve Medine'de bütün hac menasikini ifâ ederken yakından gördüm, durumlarıyla ilgilendim. Din görevlilerimizin, hacı kardeşlerimize her yerde canı gönülden irşadlarına şahid oldum; imkânları ölçüsünde yaptıkları hizmetlerden dolayı Yüce Mevlâya ham-dettim ve takdir ettim. Kızılay Sağlık ekibi'nin de çalışmaları memnuniyet verici oldu. Diğer memleket müslüman hacılarının Türk doktorlarına güvenlerine de şahid olduk. Resmi tebliğe göre, bu yılki hacı sayısı 607.755 ve memleketimizden gidenler ise 36.258 kişiyi buldu. Büyük izdihama rağmen yiyecek, içecek sıkıntısı çekilmedi; her hangi bir hastalığa rastlanmadı. Hac merasiminin düzenli, huzurlu geçmesi ve hacıların rahatlan için gerekli tedbirler alınmıştı. Ancak aksaklıklar, gelen hacıların ibadete hazırlıklı gelmeyişlerin-den, anlayış ve kavrayış ve adet farklılıklarından ileri geliyordu. Her memleket hacısının hacca gelmeden önce düzenli bir eğitime ve noksansız bir bilgiye ihtiyaçları görülüyordu. Çok yaşlı olanlar şüphe yokki bu hareketli ibadete ve izdihama tahammül elemiyorlardı. Türk hacı kardeşlerimizin kaldıkları bazı yerleri görme ve onlarla sohbet edip, ihtiyaçlarını öğrenme fırsatını buldum. Din görevlilerimizin, hacı kardeşlerimizin anlattıkları ve kendi müşahedelerime göre, memleketimiz hacılarının daha iyi ve huzurlu bir ibadet yapmaları için konunun yeniden etraflıca gözden geçirilip, bazı tedbirlerin alınması lüzumunu duydum. İnşallah gelecek yıl bu müşahedelerin ışığı altında çalışmalarımızı erkenden başlatıp, konuyu geliştireceğiz. Yüce Rabbin buyurduğu ve sevgili peygamberimizin öğrettiği şekilde, nefsimizin kemalini, ahlâkımızın güzelleşmesini, ve kulluğumuzun kabulünü sağlayacak bir ibadetin yapılmasına yardımcı olmak kanunen de görevimiz olmaktadır. Bu görevin sorumluluğu içinde gelecek yıl için şimdiden hazırlığa başlayacağız. Cenab-ı Hak hepimizi başarılı kılsın.

Her nimetin bir şükrü vardır. Her nimet bir sorumluluk yükler insana, kazancın ne kadar çoksa, onu korumadaki hesabın ve düşünce o nisbette artar. Dinimizde sorumluluktan kaçmak ve hayatı kötü görüp bir kenara çekilmek doğru değildir. Gücümüzün yettiği kadar çalışmak, iyi yararlı işler, güzel çeşitli kulluk görevleri yapmak değerlidir. "Hac ibadeti ile temiz bir yaşayışa geçtim, daha önceki karanlık işlerimden kurtuldum, neler yapardım, daha önce, bundan sonra çalışırmıyım?" diyemem; dünyada insana zarar vermeden, yan yollara sapmadan doğru ticaret, salih amel, yararlı iş, onurlu görev olamaz mı? Bizden istenen budur. Şüphesiz, dünya hep iyiliğin ve hakkın üzerinde duruyor. Durulmuş

düşünceniz, düşmanlık, kin, ihtirastan yıkanmış gönlünüz, ağarmış pak olmuş ellerinizle memleketimizde işler bizi bekliyor. İslâmda durmak yok; onurlu bir yaşayışın başı çalışmak var. İbadetimizde bizden istenen ancak böyle tamam olacak. Haccımızın kabul edilip edilmediği ortaya çıkacak, işler bizim değerimizi, makamımızı, derecemizi belirtecek. Kötülüğü değil de iyiliği düşünebiliyorsak, kin ve ihtirastan uzak münasebet kurabiliyorsak, elimizi haksızlıkla karartmıyorsak, yüce Mevlâ bizi ve yaptığımız güzel ibadetleri ve salih amelleri koruyacaktır. İyiliklerin ve hoşnutluğunun yoluna iletecektir. Bu ancak çalışarak olacak, bulunduğumuz köyde veya kentte hayırda iyilikte önde gidersek, yüce Allanın sevgisine ereceğiz. Mutlu ve huzurlu olacağız.

Yaptığımız bütün ibadetler, bizi iyiliklerin içinde kılacak, ibadetlerimiz bunlarla korunacaktır. Kesinlikle bilelim ki, hiç bir iyilik kaybolmaz Allah katında. Yüce Allah:- "Kim zerre miktarı iyilik yapmışsa onu görür" buyuruyor. Mü'min ancak iyi, hayırlı işin aydınlığı ile Allahın huzurunda mutlu olur. İyiliğin küçüğü büyüğü olmaz. Ama en değerlisi insanlara en yararlı olandır. Sevgili Peygamberimiz : "İnsanların en yararlısı, insanlara yaran dokunandır." buyuruyor. Yine "Komşusu aç iken, onun aç olduğunu bildiği halde doyan insan olgun mü'min değildir." buyurarak iyiliğin sınıırım genişletiyor. Yüce Allah bu konuda ayrıca yardımlaşmayı emrediyor ve bunu şöyle açıklıyor: "İyilikte ve fenalıktan sakınmada yardımlaşın" (Mad-de 2) Bulduğunuz yerde hayır, iyilik yönünden ne ihtiyaç var-sa, ona katılmak bu anlayışın gereğidir. Bir köyde miyiz çocuklara okuyup yazmayı ve bilgiyi öğretecek okulları yok mu, huzurla ibadet edecek bir camiden yoksun mular? Bu durumda görevimiz bunların inşasına katılmamızdır. Su getirmek, çeşme yapmak, yol açmak, bir yeri ağaçlandırmak ne güzel hayırlardır. Yoksulu yedirmek, giydirmek, hele şu soğuk günlerde üşüylene yakacak temin etmek mü'minin severek yapacağı işlerdir. Şüphesiz yokki hactan dönen kardeşlerimiz buldukları yerin en varlıklı, en zengin kişileridir. Hayırları da şüphesiz varlıktan nisbetinde çok çeşitli olacaktır. Çünkü bunlar sorumludurlar. Sevgili peygamberimizin aziz sahabilerini bir an için hatırlamalı, Hz. Ebubeklr, Hz. Ömer, Hz. Osman, ve Hz. Ali neler yaptılar, bu konuda nasıl birbiriyle yarıştılar?

Onların yolunu izleyen salih insanlar ne güzel hayırlı işlerle, hayatlarını bu dünyadan göçtükten sonra da sürdürdüler. Şimdi de sıra bizde. Hayırda yarışarak ve en güzel şekilde çalışarak hayatımızı değerlendireceğiz, daima Yüce Mevtanın rızasına talib bir kul olarak yaşamak ne büyük mutluluk. Bu, mü'mine, bitmeyen bir gayret, sönmeyen şevk ve ışık verir. Bu mübarek, hac ibadetinin akabinde, siz değerli hacılarımızı ve diğer mü'min kardeşlerime aynı kayguyu niyaz ediyor; hepimizin haccını tebrik ediyor, baççımızın kabulü ve günahlarımızın affı için Cenab-ı Hakka dua ediyoruz. Hepinize selâm ve sevgilerimi sunuyorum.

Dr. Lütfi DOĞAN